

CITAREA PRIN APLICATIA FACEBOOK – DE LA INOVATIE LA O PRACTICA EXTINSA

29 martie 2018

Autori: av. Razvan Ionescu, Senior Associate PeliFilip, av. Loredana Cristea, Associate PeliFilip

Intr-un moment in care atentia opiniei publice este indreptata spre scandalul legat de posibilele scurgeri de informatii de care este acuzata compania Facebook Inc., detinatoarea retelei de socializare Facebook, o stire aparent neimportanta aparuta intr-un ziar local, anunta o premiera in justitia din Romania - un judecator a decis citarea unei parti prin Facebook.

1. Context

Practica recenta a instantelor din Cluj ne arata o solutie inedita in materia citarii, in sensul in care intr-un dosar in materie penala instanta a dispus comunicarea citatiei prin intermediul Facebook, intrucat citarea pe caile obisnuite s-a dovedit a fi ineficienta. Intrucat din motive tehnice compartimentul IT al instantei nu a putut da curs solicitarii, *finalmente* nu s-a mai dispus citarea pe aceasta cale, judecatorul luand astfel act de „*imposibilitatea comunicarii actelor judiciare transmise ca urmare a cererii de asistenta judiciara internationala*”.

Chiar daca dispozitia instantei de judecata nu a putut fi pusa efectiv in practica, analiza posibilitatii citarii si a comunicarii documentelor procesuale pe aceasta cale poate suscita ample discutii din perspectiva modului de interpretare a dispozitiilor legale, a calificarii modului de citare si a efectelor concrete produse.

2. Cadrul legal

Dispozitiile legale relevante in vigoare in materie procesual civila (art. 154 Cod proc. civ.) prevad mijloacele prin intermediul carora citatiile si actele de procedura se comunica:

*„Comunicarea citatiilor si a altor acte de procedura se poate face de grefa instantei si prin telefax, posta electronica sau prin **alte mijloace ce asigura transmiterea textului actului si confirmarea primirii acestuia**, daca partea a indicat instantei datele corespunzatoare in acest scop. In vederea confirmarii, instanta, odata cu actul de procedura, va comunica un formular [...]”*

Totodata, art. 167 prevede cazurile in care citarea se efectueaza prin publicitate si modul concret in care operaza:

„(1) Cand reclamantul invedereaza, motivat, ca, desi a facut tot ce i-a stat in putinta, nu a reusit sa afle domiciliul paratului sau un alt loc unde ar putea fi citat potrivit legii, instanta va putea incuviinta citarea acestuia prin **publicitate**.

(2) Citarea prin publicitate se face afisandu-se citatia la usa instantei, pe portalul instantei de judecata competente si la ultimul domiciliu cunoscut al celui citat. In cazurile in care apreciaza ca este necesar, instanta va dispune si publicarea citatiei in Monitorul Oficial al Romaniei sau intr-un ziar central de larga raspandire.”

3. Interpretarea textelor de lege in sensul in care citarea ar putea opera si prin alte mijloace alternative (e.g. retele de socializare)

O prima intrebare care se naste este aceea daca citarea prin acest mijloc echivaleaza cu un mod de citare prin „publicitate” sau echivaleaza cu unul dintre mijloacele de comunicare alternative comunicarii directe sau prin e-mail/fax.

Consideram ca mijlocul de comunicare prin intermediul retelelor de socializare nu poate echivala cu unul dintre modurile de citare prin „publicitate”, intrucat textul de lege prevede restrictiv cazurile in care opereaza, mai exact la usa instantei, pe portalul instantei de judecata, prin publicare in Monitorul Oficial sau intr-un ziar central de larga raspandire.

Astfel, chiar daca profilul personal de Facebook este considerat in lumina jurisprudentei recente drept „*spatiu public*” avand in vedere ca nu se incadreaza in cazurile exprese prevazute de lege, opinam in sensul ca nu ar putea conduce la realizarea cu succes a citarii prin publicitate, chiar daca, de exemplu, respectivele documente ar fi fost publicate pe „wall-ul” paginii de Facebook al institutiei respective. Notam totusi ca din punctul de vedere al efectivitatii, avand in vedere amploarea capatata de acest fenomen, nu excludem ca o astfel de masura sa se dovedeasca a fi chiar mai eficienta decat citarea, de exemplu, prin intermediul unui ziar central sau chiar prin Monitorul Oficial.

Insa, raportat la cea de-a doua intrebare, din analiza textelor legale enuntate, se poate observa faptul ca exista un mod alternativ de asigurare a citarii pentru situatia in care ar fi indeplinite urmatoarele conditii:

- Mijlocul de comunicare asigura transmiterea textului actului;
- Mijlocul de comunicare asigura confirmarea primirii acestuia;
- Partea sa fi indicat instantei datele corespunzatoare in acest scop.

Asadar, in cazul in care partea ar indica datele necesare, iar citatia sau actele procesuale ar fi astfel transmise prin intermediul serviciului de mesagerie al aplicatiei Facebook si, nu in ultimul rand, persoana respectiva ar confirma primirea atasamentelor prin completarea formularului mentionat de lege, cel putin la prima vedere conditiile impuse de lege par a fi indeplinite, astfel incat citarea pe aceasta cale sa fie operanta.

Aratam cu titlu de exemplu faptul ca citarea prin intermediul retelelor de socializare pare sa fi fost imbratisata si in alte sisteme de drept, mai exact Curtea Suprema de Justitie din Manhattan care a citat in cadrul unui proces de divort pe unul dintre sotii prin Facebook Messenger, considerand ca tine de dreptul fundamental al acestuia sa ia parte la judecarea respectivei cauze si astfel sa ia la cunostinta de citatia respectiva.

Astfel, nu excludem ca pe viitor aceasta metoda sa fie efectiv utilizata si in cadrul proceselor din Romania, dat fiind faptul ca din analiza dispozitiilor legale, un astfel de mijloc s-ar incadra in conditiile enuntate.

4. Avantajele si riscurile derivand dintr-o astfel de solutie

Aflandu-ne in secolul vitezei, in mod evident, citarea prin intermediul mijloacelor de socializare poate conduce la o celeritate sporita a solutionarii cauzelor prin comunicarea mult mai rapida a documentelor procesuale si totodata la evitarea situatiilor citarii prin publicitate, care prin raportare la practica de zi cu zi s-au dovedit a fi ineficiente si inechite.

Cu toate acestea, sunt si anumite riscuri derivand in mod implicit din utilizarea acestui mijloc de comunicare, cum ar fi considerarea sau nu a procedurii de citare legal indeplinita, astfel incat garantiile dreptului la aparare ale persoanei citate sa fie respectate. De asemenea, o alta problema ar fi legata de posibilitatea incalcarii drepturilor persoanei la viata intima citate prin postarea publica a documentelor pe pagina de Facebook a instantei.

5. Concluzie

Cel mai probabil pana la momentul la care citarea prin Facebook va dobandi un caracter generalizat va mai trece o perioada de timp, perioada in care, pe de o parte, sa se constientizeze avantajele acestui tip de comunicare, iar pe de alta parte, sa se poata asigura logistica necesara in vederea asigurarii confidentialitatii informatiilor transmise. Important in acest moment este faptul ca a existat o idee inovatoare, care cu siguranta incoltise si in mintile altor practicieni, insa probabil nu au avut inca prilejul sau curajul sa o puna in aplicare. Alea iacta est.

Acest articol nu reprezintă consultanță juridică. Pentru mai multe informații vă rugăm să vă adresați office@pelifilip.com.